

Ekočlanak: “Pametne” mreže za distribuciju struje i još “pametnije” kuće

Mr Nebojša Adžić iz Nikšića je prvi čovjek koji je napravio energetske efikasnu savremenu porodičnu kuću u Crnoj Gori.

„Kuća je kompaktne forme, pa se smanjuju toplotni gubici. Napravljena je od lokalnih materijala drveta i opeke. Zidovi su od opeke zidane na 25 centimetara, sa izolacijom od osam centimetara i fasadnom oblogom od četinarske građe, postavljene na drvenoj podkonstrukciji, čime je formirana takozvana ‘vjetrena fasada’ sa vazдушnim slojem od pet centimetara”, objašnjava Adžić šta znači energetske efikasna kuća.

Konstrukcija međuspratne tavanice je od lijepljenih lameliranih drvenih greda, a završna krovna konstrukcija od rešetkastih drvenih LKV nosača sa termoizolacijom od 20 centimetara. Prozorski otvori i balkonska vrata su zastakljeni trostrukim niskoemisionim staklima.

Da bi napravio takvu kuću Adžić je morao da izdvoji 50 eura više po kvadratu u odnosu na kuće konvencionalnog načina gradnje.

“Za pet do deset godina isplatiće se veća ulaganja na uštedi energije za unutrašnji komfor koji podrazumijeva grijanje, hlađenje, ventilaciju”, ističe Adžić.

Dok ne zažive projekti energetske efikasnosti i ne bude više kuća kao što je Adžićeva domaćinstva koja troše više od polovine potrošene električne energije mogu štednjom i racionalnim korišćenjem struje pozitivno uticati na očuvanje životne sredine i uvođenje novih tehnologija.

Iako je energija pokretač svih procesa i neophodna za život ipak se nemilice rasipa. Do povećanja nivoa energetske efikasnosti može se doći rekonstrukcijom postojećih energetskih postrojenja, projektima “pametnih” mreža za distribuciju električne energije i korišćenjem obnovljivih izvora energije.

“Važno je uštedjeti što više energije, posebno u domaćinstvima, s obzirom da od ukupno potrošene električne energije u Crnoj Gori polovinu troše domaćinstva. Ušteda se najbolje postiže gradnjom ‘pametnih’ kuća i zgrada u kojima se iz jedne prostorije reguliše potrošnja struje, grijanje i rashlađivanje. Međutim, da bi racionalno koristili električnu energiju uređaje treba koristiti samo kada su stvarno neophodni. Mjere energetske efikasnosti i njihovo sprovođenje omogućavaju ostvarivanje znatnih ušteda, smanjenje troškova, povećanje životnog komfora, kao i mnoge druge pogodnosti”, ističe inženjer Pješčić iz HE Perućica.

Jedan od načina štednje je korišćenje sunčeve energije i primjena solarnih kolektora. Danas se u Evropi 15 odsto energije dobija iz obnovljivih izvora - sunca, vode, vjetra, biomase.

Miodrag Đurović, elektroinženjer zaposlen u nikšićkoj Elektrodistribuciji, kaže kako EPCG nema poseban program stimulacije građana za ugradnju solarnih kolektora već da kroz projekte koji se tiču energetske efikasnosti i zaštite životne sredine, inicirane od drugih institucija, daje svoj doprinos. To su projekti tipa "Podgorica -grad budućnosti" i "Energetski efikasna Crna Gora".

"Klimatske promjene i česte suše utiču na proizvodnju iz hidroelektrana, a samim tim povećavaju opasnost od restrikcija i naglih skokova cijene električne energije. Potreba za novim izvorima zbog povećane potrošnje i novih potreba za električnom energijom povećava rizik od devastacije životne sredine i ugrožavanja zdravlja ljudi. Sve su to faktori koje moramo imati u vidu i shvatiti značaj energetske efikasnosti", ističe Đurović.

Energetska efikasnost utiče i na kućni budžet jer smanjuje troškove električne energije što dovodi do niže cijene struje.

"U Nikšiću je u pripremi projekat koji se odnosi na ugradnju novih brojila od strane Elektroprivrede, a koji će doprinijeti eko kompatibilnosti (u cilju smanjenja emisije CO2), smanjenju troškova električne energije i smanjenju gubitaka energije kroz distributivnu mrežu. U Podgorici i na primorju taj projekat već uveliko teče", kaže Đurović.

Prema procjenama Evropske unije u sledećih 20 godina u električnu energiju će biti investirano 350 milijardi dolara.

Mira Bulajić, III-3, Jelena Pavićević, III-3 i Dragana Stijepović, II-6

Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola, Nikšić
Mentor: Olivera Lučić, prof.